

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/2037-
7/2040
S.K. 73

SÜRELİDİR

Sayı : 30824082/610- 1858
Konu : Yazılı Soru Önergeleri.

.../.../2016
07 Nisan 2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 24/02/2016 tarihli ve 43452547-120.07-20772 sayılı yazınız.

İstanbul Milletvekili Gamze AKKUŞ İLGEZDİ, İzmir Milletvekili Ertuğrul KÜRKÇÜ, Muğla Milletvekili Nurettin DEMİR ve İstanbul Milletvekili Barış YARKADAŞ'ın; şehirlerdeki katı atık toplayıcıları, atık kağıt işçileri ve firmaların atık kağıt işçilerinden kağıt almasını yasaklayan düzenleme hakkında Bakanlığımıza yöneltmiş oldukları 7/2037, 7/2038, 7/2039 ve 7/2040 Esas sayılı yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, bunlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Fatma Güldemet SARI
Bakan

EK:

- Cevap Yazısı (4 Adet- 7 Sayfa)
- Tablo (2 Adet- 6 Sayfa)

7/2039
OK.73

**MUĞLA MİLLETVEKİLİ
SAYIN NURETTİN DEMİR'İN
TBMM 7/2039 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
DAİR SORULAR VE CEVAPLARI**

SORULAR:

Kağıt işçiliği, Türkiye'de bir işkolu olarak görülmemesine rağmen başta büyükşehirlerde olmak üzere yaklaşık 500.000 kişiye gelir sağlamaktadır. Topladıkları kağıtları atık toplama tesislerine satarak geçimini sürdüren kağıt işçileri, birçok firmanın ve belediyelerin de dahil olduğu geri dönüşüm sektörü içerisinde önemli bir rol oynamaktadır. 20 Ocak 2016 tarihinde Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından gönderilen tebligat ile firmaların sokakta kağıt toplayan atık kağıt işçilerinden kağıt alınması yasaklanarak, kağıt alınması durumunda firmaların 140.000 TL tutarında bir ceza ile karşılaşacakları yönünde bir düzenleme yapılmıştır.

Bu bağlamda;

- 1) Aileleri ile birlikte düşünüldüğünde geçimini bu sektörden sağlayan 2 ila 2,5 milyon kişi olduğu söylenmektedir. Türkiye'de atık kağıt işçisi olarak çalışan kaç kişi vardır?
- 2) Bu düzenlemeyi ahlaken doğru buluyor musunuz?
- 3) Sokaktan geçinen işçileri işsiz bırakacak bu düzenleme sokaktaki suç oranını daha da arttırmayacak mıdır?
- 4) Türkiye'de cezaevlerinin doluluk oranlarının ve tutuklamaların artmasına paralel olarak bu yasağı nasıl değerlendiriyorsunuz?
- 5) 2011 yılında Atık Kontrolü Yönetimi Planı'nda düzenlenen lisanslı firmaların kağıt işçilerinden kağıt almasının yasaklanması konusu 5 yıldır uygulanmamasına rağmen, neden şimdi uygulamaya sokulmuştur?
- 6) Söz konusu tebligat ile bu sektörde çalışan yaklaşık 500.000 işçinin işsiz kalmaması için herhangi bir çalışmanız var mıdır?

CEVAP:

Bilindiği üzere, sokak toplayıcıları herhangi bir kayıt sistemine dahil olmadan atık toplayan kişilerden mütevellit olup, sokak toplayıcılarının sayılarına ilişkin basında yer alan rakamların gerçeği yansıtmadığı değerlendirilmektedir. Ülkemizde toplanan atık kağıt verilerine göre bir analiz yapıldığında, sokak toplayıcılarının sayısının ifade edilen rakamların çok çok altında olduğu bir gerçektir.

Katı atıklar içinde önemli bir yer tutan ambalaj atıklarının oluşturduğu çevresel ve görsel kirliliğin önlenmesi, atıkların kaynağında asgari seviyeye indirgenmesi ve imkanlar dahilinde bunların yeniden ekonomik değer haline getirilerek, ekonomiye katkı sağlanması için Bakanlığımızca gerekli hukuki ve teknik düzenlemeleri içeren mevzuat hazırlanmış ve 2005 yılında Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği olarak uygulanmaya başlanmıştır. Mevcut Yönetmelik ihtiyaçlar göre revize edilerek, yürürlükteki son hali 24.08.2011 tarih ve 28035 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır. Anılan Yönetmelik halen yürürlükte olup, bu çerçevede yeni bir düzenleme yapılmadığı gibi, yapılacak herhangi bir düzenleme esnasında da ilgili tüm paydaşlardan konuya dair görüş ve öneriler alınmaktadır.

Yönetmelikte tanımlanan sistem içerisinde, Kanunlardan gelen yükümlölükler yanında ambalaj atıklarının kaynakta ayrı toplanması belediyelerin sorumluluğuna verilmiştir. Belediyeler, sınırları dahilinde oluşan ambalaj atıklarını toplama ve türlerine göre ayırmak üzere kendisi bir tesis kurabileceğı gibi bu konuda lisanslı bir işletmeden hizmet alımına da gidebilmektedir.

Sokak toplayıcılarının diğler ölkelerde de olduğı gibi, bizim Ölkemizde de değlerlendirilebilir atıkların piyasada fiyatının artmaya başladığı dönemlerde, genellikle nüfusun yoğun olduğı büyükşehirlerde faaliyet gösterdikleri görölmektedir. Sokak toplayıcılarının oluşturulmaya çalışılan mevcut sistem içersine entegrasyonu sağlamak için geçmiş yıllarda da Bakanlığıımız koordinasyonunda pilot çalışmalar yürütölmüştür.

Ancak, özellikle sokak toplayıcılarının sisteme dahil olmak istememeleri, kayıtlı ve sigortalı çalışma şartlarına olumlu yaklaşmamaları sebebiyle önemli sonuçlar alınamamıştır. Bu süreçte Bakanlığıımızca sokak toplayıcılarını temsil eden derneklerle ve ilgili kurum/kuruluşlarla görüşmeler ve toplantılar yapılmıştır.

Sonuç olarak, Bakanlığıımız; sokak toplayıcılarının genel anlamda sisteme entegrasyonunu, sağlıklı çalışma koşulları altında, atıkların çöple karışmadan ayrı ve temiz toplanmasını öngörmektedir.